EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 3.10.2011
COM(2011) 634 galīgā redakcija

2008/0183 (COD)

Grozīts priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 1290/2005 un Padomes Regulu (EK) Nr. 1234/2007 attiecībā uz pārtikas izplatīšanu vistrūcīgākajām personām Eiropas Savienībā

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA VĒSTURE

Komisija priekšlikumu pieņēmusi 2008. gada 17. septembrī.

Priekšlikuma iesniegšana Padomei un Eiropas Parlamentam — COM(2008)563 galīgā redakcija — 2008. gada 15. oktobrī (2008/0183(CNS)).

Eiropas Parlamenta atzinums — pirmais lasījums: 2009. gada 26. martā pieņemto atzinumu apstiprināja ar 2010. gada 5. maija rezolūciju par Lisabonas līguma stāšanās spēkā ietekmi uz pašreizējām starpiestāžu lēmumu pieņemšanas procedūrām (COM(2009)0665) — "omnibuss".

Eiropas Parlaments 2009. gada 26. marta sesijā ar 425 balsīm par, 71 balsi pret un 62 deputātiem atturoties pieņēma normatīvo rezolūciju, apstiprinot *C. A. Siekirski* ziņojumu, kurā bija 20 grozījumi.

Komisija 2010. gada 17. septembrī pieņēma grozīto priekšlikumu (COM(2010)486 galīgā redakcija). Tajā ir samazinātas valsts līdzfinansējuma likmes, kā arī noteikta Eiropas Savienības gada finansiālā ieguldījuma maksimālā summa EUR 500 miljonu apmērā, turklāt atbilstīgi Eiropas Parlamenta ierosinātajiem grozījumiem ir veikti vairāki tehniski pielāgojumi. Grozītais priekšlikums tika pielāgots arī tāpēc, lai ņemtu vērā spēkā stājušos Lisabonas līgumu.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums par grozīto priekšlikumu: CESE 70/2011, pieņemts 2011. gada 20. janvārī (referents *E. Lucan*).

Reģionu komitejas atzinums par grozīto priekšlikumu: CdR 340/2010, pieņemts 2011. gada 27. janvārī (referents *O. Martikainen*).

Šis jaunais grozītais priekšlikums aizstāj iepriekš grozīto priekšlikumu (COM(2010)486 galīgā redakcija).

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Padomes Regula (EEK) Nr. 3730/87 paredzēja vispārīgus noteikumus pārtikas piegādei no intervences krājumiem izraudzītām organizācijām izplatīšanai Kopienas vistrūcīgākajām personām. Vēlāk šo regulu atcēla un iestrādāja regulā, ar ko izveido lauksaimniecības tirgu kopīgu organizāciju un paredz īpašus noteikumus dažiem lauksaimniecības produktiem (Vienotā TKO regula).

Vairāk nekā divas desmitgades intervences krājumi, kurus, izmantojot šo shēmu, darīja pieejamus, ir bijuši droša pārtikas palīdzība vistrūcīgākajām personām. Vajadzība pēc pārtikas izplatīšanas ir pieaugusi pēc secīgas paplašināšanās, kas ievērojami palielināja Eiropas Savienības trūkumcietēju skaitu. 2010. gadā atbalstu no šīs shēmas saņēma vairāk nekā 18 miljoni cilvēku.

Kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) mērķi, kā minēts Līguma 39. panta 1. punktā, paredz stabilizēt tirgus un nodrošināt to, lai piegādes līdz patērētājiem nonāktu par saprātīgām cenām. No otras puses, Eiropas Savienības sociālās kohēzijas stiprināšana ir mērķis, kas noteikts Līguma 174. punktā. Programma sekmē visu šo mērķu sasniegšanu, jo, to īstenojot, tiek samazināta Eiropas Savienības vistrūcīgāko personu nedrošība par pārtiku un valsts intervences krājumi.

Pēdējos gados KLP ir ievērojami pārstrādāta, pārliekot uzsvaru no primārā mērķa palielināt ražīgumu uz lauksaimniecības ilgtermiņa ilgtspējas veicināšanu, un tāpēc lauksaimniecības produktu intervences krājumi ir samazinājušies. Atbilstoši šai jaunajai situācijai ir jāpielāgo pārtikas izplatīšanas shēmas tiesiskais regulējums.

Eiropas Parlaments 2006. gada 4. aprīļa deklarācijā par apstiprinātu labdarības organizāciju apgādi, lai īstenotu vistrūcīgākajiem iedzīvotājiem paredzēto Eiropas pārtikas palīdzības programmu, pauda bažas par Eiropas pārtikas palīdzības programmas vistrūcīgākajām personām nākotni un, apstiprinot to, ka ir nepieciešams apmierināt šo personu vajadzības pēc pārtikas, aicināja Komisiju un Padomi nodrošināt Eiropas pārtikas palīdzības programmai pastāvīgu atbalstu.

Pavisam nesen, 2008. gada 22. maijā, Eiropas Parlaments pieņēma rezolūciju par pārtikas cenu paaugstināšanos ES un jaunattīstības valstīs, kurā tas uzsver, ka tiesībām uz pārtiku ir fundamentāls raksturs un visos laikos ir jāuzlabo visu cilvēku piekļuve pietiekamam pārtikas daudzumam, lai nodrošinātu aktīvu, veselīgu dzīvi.

Komisija jau ir atzinusi šīs shēmas nozīmīgumu 2008. gada 20. maija paziņojumā "Pārtikas cenu paaugstināšanās problēmas risināšana — Norādījumi par ES rīcību". Savā uzrunā Parlamentam 2008. gada 18. jūnijā Eiropas Komisijas priekšsēdētājs norādīja, ka šai iniciatīvai Komisija ir plānojusi palielināt budžetu par divām trešdaļām.

Izskatot lietu T-576/08, 2011. gada Eiropas Savienības Tiesa 13. aprīlī atcēla noteikumus par 2009. gada izplatīšanas plānu, kurā paredzēti iepirkumi tirgū. Ņemot to vērā, Komisija bija spiesta resursus 2012. gada izplatīšanas plāna īstenošanai pilnībā nodrošināt no jau izveidotajiem intervences krājumiem. Tāpēc 2012. gada plāna budžetā ir paredzēti tikai EUR 113 miljoni, kas ir par ceturtdaļu mazāk nekā iepriekšējo gada plānu apjoms.

2011. gada 29. jūnijā Komisija pieņēma paziņojumu par daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam. Tajā ir ierosināts pārtikas izplatīšanas shēmu vistrūcīgākajām personām turpmāk finansēt no 1. pozīcijas, kopumā paredzot EUR 2,5 miljardus (2011. gada cenās).

Eiropas Parlaments 2011. gada 7. jūlija rezolūcijā aicināja Komisiju un Padomi rast pagaidu risinājumu pašreizējās daudzgadu finanšu shēmas atlikušajiem gadiem, lai nepieļautu krasu pārtikas atbalsta samazināšanu, ko izraisīs finansējuma samazinājums no EUR 500 miljoniem līdz EUR 113 miljoniem, un lai nodrošinātu, ka no pārtikas atbalsta atkarīgie cilvēki necieš no pārtikas trūkuma. Daudzi Eiropas pilsoniskās sabiedrības pārstāvji — sākot no vietējās pašvaldības un beidzot ar NVO un labdarības organizācijām — ir pauduši savas bažas par shēmas īstenošanu nākotnē un vienprātīgi aicinājuši dažādas ES iestādes rast risinājumu, lai nodrošinātu šīs pārtikas shēmas turpmāku pastāvēšanu.

3. SĀKOTNĒJĀ PRIEKŠLIKUMA ASPEKTI

Komisija 2008. gadā ierosināja pārskatīt pārtikas izplatīšanas programmu (COM(2008)563 galīgā redakcija), balstoties uz šādiem aspektiem.

Divi piegādes avoti. Pārtikas avoti varētu būt vai nu intervences krājumi, vai tirgus. Pēdējo turpmāk izmantotu ne tikai gadījumos, kad uz laiku nav pieejami intervences krājumi. Taču priekšroka tiktu dota piemērotu intervences krājumu izmantošanai, ja tie būs pieejami.

Izdalāmo pārtikas produktu lielāka dažādība un skaidrākas prioritātes. Lai uzlabotu uztura vielu sabalansētību shēmā paredzētajā pārtikā, izdalāmās pārtikas produktu izvēle vairs neaprobežosies tikai ar tiem, uz kuriem attiecas intervence. Dalībvalstu iestādes izvēlētos pārtikas produktus atbilstoši valsts pārtikas izplatīšanas programmām, kurās ir noteikti mērķi un prioritātes pārtikas izplatīšanai vistrūcīgākajām personām un kurās iekļauti ar uztura sabalansētību saistītie apsvērumi.

Ilgtermiņa perspektīva. Pārtikas izplatīšanas darbībām ir vajadzīga plānošana ilgtermiņā un rūpīga sagatavošanās no valstu iestāžu un labdarības organizāciju puses. Lai palielinātu Eiropas Savienības pārtikas izplatīšanas shēmas efektivitāti, tā tiktu noteikta trim gadiem. Palīdzības summas otrajā un trešajā gadā būtu tikai orientējošas un pēc tam būtu attiecīgi jāapstiprina. Turklāt tiek ierosināta Eiropas Savienības finansiālā ieguldījuma maksimālā summa.

Līdzfinansējums. Līdzfinansējuma ieviešana pastiprinātu shēmas kohēzijas dimensiju, nodrošinātu pienācīgu plānošanu un veicinātu sinerģiju. Lai palīdzētu nodrošināt atvēlētā Kopienas finansējuma vieglu ieviešanu un augstu izmantošanas līmeni arī turpmāk, Kopienas līdzfinansējuma likmes kohēzijas dalībvalstīs 2010.–2012. gada plānā būtu 75 % un 85 %. Pēc tam 2013.–2015. gada plānā Kopienas līdzfinansējuma likmes būtu attiecīgi 50 % un 75 %.

Pastiprināta uzraudzība un ziņojumu sniegšana. Tiktu pastiprinātas ziņojumu sniegšanas saistības dažādos līmeņos, kuras ietvertu Komisijas ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei.

2008. gada priekšlikumam bija pievienots ietekmes novērtējums, kas sagatavots kā Komisijas dienestu darba dokuments (SEC(2008)2436/2).

4. KOMISIJAS ATZINUMS PAR EIROPAS PARLAMENTA IEROSINĀTAJIEM GROZĪJUMIEM: JAUNĀ GROZĪTĀ PRIEKŠLIKUMA ASPEKTI

Savā atzinumā Eiropas Parlaments uzstāja, lai attiecībā uz šo shēmu finansējums tiktu pilnībā saglabāts (grozījumi Nr. 5, 10, 16, 17, 18, 19). Līdzīga prasība izteikta Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumā.

Iesaistīto dalībvalstu iestādes un ļoti daudzi Eiropas pilsoniskās sabiedrības pārstāvji nesen norādīja, ka viņi vēlētos, lai arī turpmāk shēmu pilnībā finansētu no ES budžeta. Viņi apgalvo, ka pašreizējās finanšu krīzes apstākļos atsevišķas iesaistītās dalībvalstis nevarētu nodrošināt savu valsts finansējuma daļu, un līdz ar to pārtikas izplatīšanas shēmu nevarētu efektīvi izmantot tur, kur tā ir visvairāk vajadzīga.

Turklāt Komisija ļoti labi apzinās, ka to Eiropas iedzīvotāju skaits, kuriem vajadzīga pārtikas palīdzība, kļūst aizvien lielāks.

Ņemot to vērā, Komisija nolēma grozīto priekšlikumu (COM(2010)486 galīgā redakcija) aizstāt ar jauno grozīto priekšlikumu.

Tā kā pārtikas izplatīšanas programmas palīdz gan sasniegt kopējās lauksaimniecības politikas mērķus, gan arī stiprināt Eiropas Savienības sociālo kohēziju, Komisija uzskata, ka savā priekšlikumā šo jautājumu tā varētu atspoguļot atbilstošāk, ja varētu izmantot divus tiesiskos pamatojumus (42. pants un 43. panta 2. punkts, no vienas puses, un 175. panta 3. punkts, no otras puses).

Jaunajā grozītajā priekšlikumā attiecībā uz shēmu ir saglabāta ES finansējuma pašreizējā 100 % likme, tomēr, lai nodrošinātu budžeta stabilitāti, ir saglabāta ES finansiālā ieguldījuma gada maksimālā summa EUR 500 miljonu apmērā.

Citas būtiskas izmaiņas ir ietvertas 8., 11., 13. un 14. grozījumā, kurus apstiprināja Komisija šajā grozītajā priekšlikumā, lai gan Komisijas saglabātais formulējums var atšķirties no Eiropas Parlamenta ierosinātā formulējuma. Ar 8. grozījumu ir ieviests jēdziens "Eiropas Savienības izcelsmes pārtika", kas šajā grozītajā priekšlikumā ir saglabāts kā prioritāte, ko dalībvalstis var noteikt, kad tās izvēlās izdalāmās pārtikas veidus. 11. grozījums paredz, ka izplatīšanas punktiem ir pienākums skaidri norādīt Eiropas Savienības līdzdalību plānā; Komisija to ir saglabājusi šajā grozītajā priekšlikumā, nosakot, ka sīki izstrādāti noteikumi tiks pieņemti vēlāk. 13. grozījumā noteikts, ka pārtikas produktu iepirkšana jāveic, pamatojoties uz konkursa procedūru, kā tagad tas ir skaidri norādīts priekšlikumā. Visbeidzot, 14. grozījumā ir noteikts atmaksāt uzglabāšanas izmaksas labdarības organizācijām, un tagad arī tas ir iekļauts.

Drīzumā Komisija pieņems tiesību aktu priekšlikumus par jauno daudzgadu finanšu shēmu, tostarp par pārtikas izplatīšanu trūcīgajiem iedzīvotājiem, kas jāfinansē no 1. budžeta pozīcijas. Ņemot to vērā, iepriekšējā priekšlikumā paredzētie trīsgadu plāni vairs nebūs atbilstoši šai jaunajai pagaidu kārtībai. Tādēļ šajā jaunajā grozītajā priekšlikumā ir saglabāta pašreizējā sistēma, kurā izmanto gada plānus.

Šajā jaunajā grozītajā priekšlikumā ir saglabāti arī citi elementi, kas ietverti sākotnējā priekšlikumā, proti, divi piegādes avoti, pārtikas produktu lielāka dažādība, pastiprinātu uzmanību vienlaikus pievēršot uztura aspektiem, skaidrākām prioritātēm, kā arī stingrākiem uzraudzības un ziņošanas mehānismiem.

5. PIELĀGOŠANA LĪGUMAM PAR EIROPAS SAVIENĪBAS DARBĪBU (LESD)

Līgums par Eiropas Savienības darbību (LESD) nosaka skaidru atšķirību starp, no vienas puses, Komisijai deleģēto jurisdikciju, lai pieņemtu neleģislatīvus aktus (deleģētos aktus), kas papildina vai groza dažus nebūtiskus tiesību aktu elementus, kā paredzēts 290. pantā, un, no otras puses, Komisijai deleģēto jurisdikciju, lai pieņemtu īstenošanas aktus saskaņā ar 291. pantu. Patiesībā dalībvalstis ir atbildīgas par juridiski saistošu Eiropas Savienības tiesību aktu īstenošanu, bet, ja tiesību akta piemērošanā ir vajadzīgi vienoti īstenošanas nosacījumi, to pieņemšana ar īstenošanas aktiem ir Komisijas ziņā.

Shēmas par pārtikas izplatīšanu vistrūcīgākajām personām pielāgošana jaunajiem Līguma noteikumiem ir kvalifikācijas uzdevums, kurā Komisijas pieņemtie īstenošanas akti pasākuma netraucētai izpildei tagad ir klasificēti kā īstenošanas akti vai deleģētie akti.

Šajā grozītajā priekšlikumā ir iekļauti visi būtiskākie elementi, galvenie principi un shēmas plānošanas noteikumi, kurus tādējādi nosaka likumdevējs.

Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu likumdevējs uztic Komisijai atsevišķu nebūtisku elementu papildināšanu vai grozīšanu, kuri tomēr ir nepieciešami shēmas pienācīgas darbības nodrošināšanai. Grozītajā priekšlikumā paredzēts, ka Komisija, izmantojot deleģētos aktus, pieņem metodi vispārējā resursu piešķīruma aprēķināšanai, tostarp intervences krājumu un finanšu līdzekļu izdalei, no intervences krājumiem izņemto produktu uzskaites vērtību definēšanai, kā arī metodi līdzekļu pārdalei pēc plāna iespējamās pārskatīšanas. Komisijai ir jāpieņem noteikumi, kas nosaka prasību izmantot konkursa procedūras visām darbībām saistībā ar plānu izpildi, par nodrošinājumu, kas pieteikuma iesniedzējiem jāiemaksā, un noteikumi par sankcijām, kuras dalībvalstis piemēro termiņu neievērošanas un citu nepilnību gadījumā.

Dalībvalstis saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 291. pantu ir atbildīgas par likumdevēja pieņemtu juridiski saistošu Eiropas Savienības tiesību aktu īstenošanu. Tomēr, šķiet, ir nepieciešams nodrošināt shēmas vienotu īstenošanu visās iesaistītajās dalībvalstīs, lai novērstu jebkādu kropļošanas vai diskriminēšanas risku. Attiecīgi šajā grozītajā priekšlikumā likumdevējs piešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras pieņemt sīki izstrādātus noteikumus un procedūras, pieņemt plānus un attiecīgā gadījumā tos pārskatīt, definēt trīsgadu plānā iekļaujamos papildelementus, noteikt atsaukšanai piemērojamās procedūras un termiņus, gada īstenošanas ziņojumu un valsts pārtikas izplatīšanas programmu formātu, izmaksu atlīdzināšanas noteikumus, tostarp attiecībā uz ierobežojumiem un finansējuma maksimālo summu, nosacījumus par uzaicinājumu uz konkursu un nosacījumus, kurus piemēro pārtikas produktiem un to piegādēm, kontroles programmu minimālās prasības, vienotus noteikumus par maksājumu procedūrām, kā arī uzdevumus, kas jāizpilda valsts intervences aģentūrām, un sīki izstrādātus noteikumus par pienākumu gan uz iepakojuma, gan izplatīšanas punktos norādīt Eiropas Savienības līdzdalību šajā shēmā.

6. IETEKME UZ BUDŽETU

Ierosinātās normas ir paredzētas, lai īstenotu jaunos noteikumus attiecībā uz pārtikas izplatīšanas shēmu Eiropas Savienības vistrūcīgākajām personām. Arī turpmāk jauno shēmu pilnībā finansēs Eiropas Savienība.

Šajā grozītajā priekšlikumā ir saglabāta šīs shēmas ES finansējuma gada maksimālā summa EUR 500 miljonu apmērā.

7. GROZĪTAIS PRIEKŠLIKUMS

Ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 293. panta 2. punktu, turpmāk tekstā ir izklāstīts jaunais grozītais Komisijas priekšlikums.

2008/0183 (COD)

Grozīts priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 1290/2005 un Padomes Regulu (EK) Nr. 1234/2007 attiecībā uz pārtikas izplatīšanu vistrūcīgākajām personām Eiropas Savienībā

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 42. panta pirmo daļu, 43. panta 2. punktu un 175. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu[1],

pēc priekšlikuma nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu[2],

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu[3],

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

(1) Padomes 1987. gada 10. decembra Regula (EEK) Nr. 3730/87, ar ko nosaka vispārīgos noteikumus pārtikas piegādei no intervences uzkrājumiem izraudzītām organizācijām izdalīšanai Kopienas vistrūcīgākājām personām[4], kuru attiecīgi atcēla un iekļāva Padomes 2007. gada 22. oktobra Regulā (EK) Nr. 1234/2007, ar ko izveido lauksaimniecības tirgu kopīgu organizāciju un paredz īpašus noteikumus dažiem lauksaimniecības produktiem (Vienotā TKO regula)[5], vairāk nekā divdesmit gadus ir nodrošinājusi uzticamu shēmu pārtikas produktu izdalīšanai vistrūcīgākajām personām Eiropas Savienībā un ir pozitīvi ietekmējusi ES sociālo kohēziju, samazinot ekonomiskās un sociālās atšķirības.

(2) Kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) mērķos, kas definēti Līguma 39. panta 1. punktā, paredzēts stabilizēt tirgus, kā arī nodrošināt, ka patērētāji piedāvātos produktus saņem par samērīgām cenām. Gadu gaitā saskaņā ar shēmu īstenotie pārtikas izplatīšanas plāni ir palīdzējuši sasniegt abus mērķus un, samazinot Eiropas Savienības vistrūcīgāko personu nenodrošinātību ar pārtiku, ir izrādījušies svarīgs

---

1 OV C […], […], […]. lpp.
2 XX
3 OV C […], […], […]. lpp.
4 OV L 352, 15.12.1987., 1. lpp.
5 OV L 299, 16.11.2007., 1. lpp.

līdzeklis, kas garantē, ka pārtika Eiropas Savienībā ir plaši pieejama, un vienlaikus samazina intervences krājumus. ES pārtikas atbalsta shēmai vistrūcīgākajām personām būtu jāturpina nodrošināt KLP mērķus. Vienlaikus tai būtu jāsekmē ES sociālās kohēzijas stiprināšana.

(3) Eiropas Parlaments 2006. gada 4. aprīļa deklarācijā par apstiprinātu labdarības organizāciju apgādi vistrūcīgākajiem iedzīvotājiem paredzētās Eiropas pārtikas palīdzības programmas īstenošanai[6] atzīmēja, ka Eiropas pārtikas palīdzības programma vistrūcīgākajām personām ir pierādījusi savu vērtību un ir bijusi svarīga miljoniem cilvēku. Taču tas pauda bažas par vistrūcīgākajām personām paredzētās Eiropas pārtikas palīdzības programmas nākotni un, apstiprinot to, ka ir jāapmierina to vajadzības pēc pārtikas, aicināja Komisiju un Padomi cita starpā nodrošināt Eiropas pārtikas palīdzības programmai pastāvīgu atbalstu. Turklāt 2011. gada 7. jūlija rezolūcijā Eiropas Parlaments aicināja Komisiju un Padomi rast pagaidu risinājumu pašreizējās daudzgadu finanšu shēmas atlikušajiem gadiem, lai nepieļautu krasu pārtikas atbalsta samazināšanu, ko izraisīs finansējuma samazinājums no EUR 500 miljoniem uz EUR 113 miljoniem, un lai nodrošinātu, ka no pārtikas atbalsta atkarīgie cilvēki necieš no pārtikas trūkuma.

(4) Savienības secīgās paplašināšanās rezultātā ir palielinājies potenciālais to personu skaits, kas izmanto pārtikas palīdzības shēmas. Tajā pašā laikā pieaugošās pārtikas cenas ir negatīvi ietekmējušas vistrūcīgāko personu nodrošinātību ar pārtiku un ir palielinājušas pārtikas palīdzības nodrošināšanas izmaksas. Līdz ar to saskaņā ar Regulu (EEK) Nr. 3730/87 sākotnēji izveidotās un pašlaik saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1234/2007 27. pantu īstenotās shēmas nozīme gadu laikā ir pieaugusi. Tāpēc ir svarīgi turpināt shēmas darbību Eiropas Savienības līmenī un turpmāk to pielāgot mainīgajai tirgus situācijai.

(5) Pašreizējā pārtikas izplatīšanas shēma balstās uz produktu izplatīšanu no Eiropas Savienības intervences krājumiem, ko pagaidām papildina, izdarot iepirkumus tirgū. Taču KLP secīgu reformu un ražotāju cenu labvēlīgas attīstības rezultātā ir pakāpeniski samazinājušies intervences krājumi un pieejamo produktu klāsts. Līdz ar to arī tirgus iepirkumi būtu jāpadara par pastāvīgu piegādes avotu shēmā, lai papildinātu intervences krājumus, ja piemēroti intervences krājumi nav pieejami.

(6) Shēmā paredzēts, ka pārtikas produktus tirgū iepērk tad, ja pārtikas izplatīšanai piemērotie intervences krājumi nav pieejami, tāpēc tas ir īpašs pasākums, kas nepieciešams Savienības sociālās kohēzijas stiprināšanai.

(7) Savienības shēma nevar būt vienīgais risinājums pieaugošajai nepieciešamībai pēc pārtikas palīdzības Savienībā. Lai nodrošinātu ar pārtiku vistrūcīgākās personas, tikpat vajadzīgas ir valsts iestāžu īstenotas valsts rīcībpolitikas un pilsoniskās sabiedrības mobilizēšana, tostarp vietējās iniciatīvas. Taču Savienības shēma ar stingru kohēzijas elementu varētu kalpot par paraugu, kā izdalīt pārtiku vistrūcīgākajām personām, palīdzēt izveidot sinerģijas un veicināt valsts un privātās ierosmes, kuru mērķis ir palielināt trūcīgo personu nodrošinātību ar pārtiku. Turklāt ņemot vērā to, ka pieejamie samazinātie intervences krājumi atrodas dažādās vietās dalībvalstīs, tas var

[6] OV C 293 E, 2.12.2006., 170. lpp.

veicināt to vislabāko izmantošanu. Tāpēc Savienības shēma nedrīkstētu ierobežot nevienu no šādām valstu rīcībpolitikām.

(8) Lai nodrošinātu pareizu budžeta pārvaldību, būtu jānosaka Eiropas Savienības atbalsta maksimālā summa. Vistrūcīgākajām personām paredzētā shēma būtu jāiekļauj to pasākumu sarakstā, kuriem pienākas finansējums no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF), kurš paredzēts Padomes 2005. gada 21. jūnija Regulas (EK) Nr. 1290/2005 par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu[7] 3. panta 1. punktā.

(9) Pieredze liecina, ka ir nepieciešami daži uzlabojumi pārtikas izplatīšanas shēmas pārvaldībā. Tāpēc Komisijai būtu jāizveido gada plāni shēmas īstenošanai, pamatojoties uz dalībvalstu pieprasījumiem, kuri jāpaziņo Komisijai, un citu informāciju, kuru uzskata par būtisku. Dalībvalstīm savi pārtikas produktu pieprasījumi būtu jāpamato ar valstu pārtikas izplatīšanas programmām, kurās noteikti šo programmu mērķi un prioritātes, kā arī ar uztura sabalansētību saistītie apsvērumi, attiecībā uz pārtikas izplatīšanu vistrūcīgākajām personām. Šajā saistībā būtu lietderīgi, ka dalībvalstis var izlemt piešķirt priekšrocību produktiem, kuru izcelsme ir Eiropas Savienībā. Visbeidzot, lai nodrošinātu pienācīgu segumu izmaksām, kas saistītas ar plāna īstenošanu, būtu jāparedz, ka dalībvalstis tām plānā pieejamo resursu robežās var nolemt atlīdzināt atsevišķas izmaksas, kas izraudzītajām organizācijām radušās saistībā ar pārvaldību, transportēšanu un glabāšanu.

(10) Dalībvalstīm būtu jāuzņemas pienācīgas administratīvās un fiziskās pārbaudes un jāparedz sankcijas pārkāpumu gadījumos, lai nodrošinātu, ka gada plāns tiek īstenots saskaņā ar piemērojamiem noteikumiem.

(11) Ar Regulas (EK) Nr. 1234/2007 27. pantu Komisijai ir piešķirtas pilnvaras, lai īstenotu konkrētus minētā panta noteikumus.

(12) Tāpēc, stājoties spēkā Lisabonas līgumam, Komisijai piešķirtās pilnvaras attiecībā uz shēmas darbību, kas paredzēta Regulas (EK) Nr. 1234/2007 27. pantā, ir jāsaskaņo ar Līguma par Eiropas Savienības darbību ("Līgums") 290. un 291. pantu.

(13) Komisijai būtu vajadzīgas pilnvaras deleģēto aktu pieņemšanai saskaņā ar Līguma 290. pantu, lai papildinātu vai grozītu atsevišķus nebūtiskus Regulas (EK) Nr. 1234/2007 27. panta elementus. Būtu jānosaka minēto pilnvaru izpildes elementi, kā arī nosacījumi, kas attiecas uz šo pilnvaru deleģēšanu.

(14) Lai nodrošinātu Regulas (EK) Nr. 1234/2007 27. panta vienotu piemērošanu visās dalībvalstīs, Komisijai būtu vajadzīgas pilnvaras īstenošanas aktu pieņemšanai saskaņā ar Līguma 291. pantu. Komisijai, izmantojot īstenošanas aktus, būtu jāpieņem pasākumi, kas nepieciešami vienotai īstenošanai, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes [..] Regulu (ES) Nr. XX/XXXX.

(15) Lai nodrošinātu efektivitāti un pārredzamību gada plānu pieņemšanā, Komisijai būtu jāpieņem procedūras plānu pieņemšanai un pārskatīšanai, izmantojot īstenošanas aktus. Tā paša iemesla dēļ gada plāna pieņemšana un vajadzības gadījumā arī pārskatīšana būtu jāveic, izmantojot īstenošanas aktus.

---

[7] OV L 209, 11.8.2005., 1. lpp.

(16) Lai nodrošinātu, ka dalībvalstīm tiek nodrošināta saskaņota un efektīva sistēma līdzdalībai shēmā un tās īstenošanai, Komisijai būtu jāpieņem īstenošanas akti, nosakot gada plānā iekļaujamos papildelementus, produktu piegādes noteikumus, kā arī procedūras un termiņus, kas piemērojami intervences produktu izņemšanai, tostarp pārvešanai starp dalībvalstīm.

(17) Lai nodrošinātu shēmā iesaistīto dalībvalstu iesniegtās informācijas salīdzināmību, Komisijai, izmantojot īstenošanas aktus, būtu jāpieņem noteikumi par valsts pārtikas izplatīšanas programmu un gada izpildes ziņojumu formātu.

(18) Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai saskaņā ar shēmu uzskatīt par attiecināmiem konkrētus labdarības organizāciju izdevumus. Lai nodrošinātu, ka šī iespēja tiek vienoti īstenota visās dalībvalstīs, Komisijai būtu jāpieņem īstenošanas akti, nosakot kopējus sīki izstrādātus noteikumus izmaksu atlīdzināšanai, tostarp termiņus un finansējuma maksimālo summu.

(19) Lai nodrošinātu, ka uzaicinājumi uz konkursu tiek izdoti saskaņā ar vienotiem noteikumiem visās dalībvalstīs, Komisijai būtu jāpieņem īstenošanas akti attiecībā uz nosacījumiem saistībā ar uzaicinājumu uz konkursu un nosacījumiem, kas piemērojami pārtikas produktiem un to piegādēm.

(20) Lai nodrošinātu dažādu kontroles sistēmas elementu saskaņotas darbības līmeni, Komisijai būtu jāpieņem īstenošanas akti, nosakot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz pārbaudēm.

(21) Lai nodrošinātu, ka dalībvalstu iestādes plānu īsteno vienoti, un atvieglotu dalībvalstu sadarbību, Komisijai būtu jāpieņem īstenošanas noteikumi, kuros noteiktas maksājumu procedūras un termiņi, tostarp samazinājumi par to neievērošanu, grāmatvedības noteikumi un valsts intervences aģentūrām izpildāmie uzdevumi, tostarp attiecībā uz pārvešanu no vienas dalībvalsts uz otru.

(22) Tāpēc attiecīgi būtu jāgroza Regula (EK) Nr. 1290/2005 un Regula (EK) Nr. 1234/2007,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (EK) Nr. 1290/2005 3. panta 1. punktu papildina ar šādu g) apakšpunktu:

"g) pārtikas izplatīšanas shēma Savienības vistrūcīgākajām personām, kas paredzēta Regulas (EK) Nr. 1234/2007 27. pantā."

2. pants

Regulu (EK) Nr. 1234/2007 groza šādi:

1) iekļauj šādu jaunu 4.a pantu:

"*4.a pants*

[Deleģēto aktu un īstenošanas aktu pieņemšana]

Ja Komisijai tiek piešķirtas deleģēto aktu pieņemšanas pilnvaras, tā rīkojas saskaņā ar 196.*a* pantā minēto procedūru.

Ja Komisijai tiek piešķirtas īstenošanas aktu pieņemšanas pilnvaras, tā rīkojas saskaņā ar 196.*b* pantā minēto procedūru.";

2) regulas II daļas I sadaļas I nodaļas II iedaļas IV apakšiedaļu groza šādi:

a) regulas 27. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"27. pants
Pārtikas izplatīšanas shēma vistrūcīgākajām personām Savienībā

1. Tiek izveidota shēma pārtikas produktu izplatīšanai vistrūcīgākajām personām Savienībā ar dalībvalstu izvēlēto organizāciju starpniecību. Šim nolūkam ir jādara pieejami intervences krājumos esošie produkti vai, ja pārtikas izplatīšanai piemēroti intervences krājumi nav pieejami, pārtikas produkti ir jāiepērk tirgū.

   Pirmajā daļā minētās shēmas nolūkā "vistrūcīgākās personas" ir fiziskas personas — atsevišķas personas, ģimenes vai grupas, ko veido šādas personas —, kuru sociālā un finansiālā atkarība ir reģistrēta vai atzīta, pamatojoties uz atbilstības kritērijiem, kurus pieņēmušas valsts kompetentās iestādes, vai tiek uzskatītas par tādām, pamatojoties uz izvēlēto iestāžu izmantotajiem kritērijiem, kurus šīs kompetentās iestādes ir apstiprinājušas.

2. Dalībvalstis, kas vēlas piedalīties 1. pantā paredzētajā shēmā, iesniedz Komisijai pārtikas izplatīšanas programmas, kurās ir ietvertas:

   (a) programmu galvenās iezīmes un mērķi,

   (b) izraudzītās iestādes,

   (c) pārtikas produktu pieprasītie daudzumi, kuri jāizdala katru gadu, un cita atbilstīga informācija.

   Dalībvalstis izvēlas pārtikas produktus, pamatojoties uz objektīviem kritērijiem, tostarp uzturvērtību un piemērotību izplatīšanai. Šim nolūkam dalībvalstis var piešķirt priekšrocību pārtikas produktiem, kuru izcelsme ir Savienībā.

3. Pamatojoties uz dalībvalstu paziņotajiem pieprasījumiem, saskaņā ar 2. punkta pirmo daļu un citu par atbilstīgu uzskatītu informāciju, Komisija pieņem gada plānus.

   Katrā gada plānā nosaka ikgadējos finanšu piešķīrumus, kurus Savienība piešķir katrai dalībvalstij.

Ja gada plānā iekļautie produkti nav pieejami intervences krājumos dalībvalstī, kurā šādi produkti ir vajadzīgi, gada plānā paredz šādu produktu pārvešanu no dalībvalstīm, kuru intervences krājumos tie ir pieejami.

Gada plānu var pārskatīt, ņemot vērā visas atbilstīgās izmaiņas, kas ietekmē tā izpildi.

4. Dalībvalstu saskaņā ar 1. punktu izraudzītās organizācijas nedrīkst būt komerciāli uzņēmumi.

Pārtikas produktus šīm organizācijām izsniedz bez maksas.

Pārtikas produktu izplatīšana vistrūcīgākajām personām ir:

a) bez maksas vai

b) par cenu, kas nekādā gadījumā nav lielāka nekā tā, ko attaisno izmaksas, kuras rodas izraudzītajām organizācijām, izpildot šo darbību, izņemot izmaksas, kuras var segt saskaņā ar 7. punkta otrās daļas a) un b) apakšpunktu.

5. Dalībvalstis, kas piedalās shēmā:

a) iesniedz Komisijai gada pārskatu par shēmas īstenošanu;

b) laikus informē Komisiju par notikumiem, kas ietekmē pārtikas izplatīšanas programmu īstenošanu.

6. Savienība finansē saskaņā ar shēmu attiecināmās izmaksas. Šis finansējums nepārsniedz EUR 500 miljonus katrā budžeta gadā.

7. Attiecināmās izmaksas saskaņā ar shēmu ir:

a) no intervences krājumiem izņemto produktu izmaksas,

b) to pārtikas produktu izmaksas, kas iepirkti tirgū, un

c) no intervences krājumiem izņemto produktu transportēšanas izmaksas no vienas dalībvalsts uz otru, ja tas ir vajadzīgs.

Finanšu resursu ietvaros, kas katrā dalībvalstī pieejami gada plāna īstenošanai, valsts kompetentās iestādes var uzskatīt par attiecināmām šādas izmaksas:

a) izmaksas, kuras radušās transportējot pārtikas produktus uz izvēlēto iestāžu noliktavām;

b) šādas izvēlētajām organizācijām radušās izmaksas, ciktāl tās ir tieši saistītas ar plāna īstenošanu:

i) administratīvās izmaksas,

ii) izmaksas, kas radušās, transportējot no izvēlēto organizāciju noliktavām uz pēdējo sadales punktu, un

iii) glabāšanas izmaksas.

8. Dalībvalstis veic administratīvās un fiziskās pārbaudes, lai nodrošinātu plāna īstenošanu saskaņā ar piemērojamiem noteikumiem un nosaka sankcijas, kas piemērojamas pārkāpumu gadījumos.

9. Formulējumu "Eiropas Savienības atbalsts", kas papildināts ar Eiropas Savienības emblēmu, skaidri norāda uz pārtikas, kuru paredzēts izdalīt atbilstoši plāniem, iepakojuma, kā arī izplatīšanas punktos.

10. Savienības shēma neskar nevienu valstu shēmu, kura atbilst Savienības tiesību aktiem un kurā tiek izplatīti produkti vistrūcīgākajām personām."

* OV L 243, 6.9.2006., 47. lpp.";

b) regulā iekļauj šādu 27.a un 27.b pantu:

"27.a pants

Nebūtiski pārtikas izplatīšanas shēmas elementi

1. Lai nodrošinātu 27. pantā paredzētajai shēmai piešķirtā budžeta efektīvu izmantošanu, Komisija, izmantojot deleģētos aktus, nosaka metodi vispārējā resursu piešķīruma aprēķināšanai, tostarp intervences krājumu produktu izplatīšanai, un finanšu līdzekļus pārtikas produktu iepirkšanai tirgū starp dalībvalstīm. Tā arī nosaka uzskaites vērtību produktiem, kas izņemti no intervences krājumiem, kā arī metodi, kas jāizmanto jebkurai resursu pārdalīšanai starp dalībvalstīm gada plāna pārskatīšanas rezultātā.

2. Lai nodrošinātu 27. panta paredzētajai shēmai piešķirtā budžeta efektīvu un lietderīgu izmantošanu un lai aizsargātu uzņēmēju tiesības un pienākumus, Komisija, izmantojot deleģētos aktus, pieņem noteikumus, kas nosaka prasību izmantot konkursa procedūras visām darbībām saistībā ar pārtikas izplatīšanas programmām, noteikumus par nodrošinājumu, kas jāiemaksā konkursa dalībniekiem, un noteikumus par sankcijām, samazinājumiem un izslēgšanu, ko piemēro dalībvalstis, jo īpaši attiecībā uz termiņu neievērošanu produktu izņemšanai no intervences krājumiem un nopietnu trūkumu un pārkāpumu gadījumos attiecībā uz gada plāna izpildi.

27.b pants

Pārtikas izplatīšanas shēmas vienota īstenošana

1. Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, pieņem noteikumus gada plāna vienotai īstenošanai un 27. pantā minēto valsts pārtikas izplatīšanas programmu īstenošanai. Šie akti jo īpaši skar:

a) sīki izstrādātus noteikumus un procedūras gada plānu pieņemšanai un pārskatīšanai, tostarp piemērojamos termiņus;

b) gada plānu pieņemšanu un pārskatīšanu;

c) noteikumus par papildelementiem, kas jāiekļauj gada plānos, noteikumus pārtikas produktu piegādei, kā arī procedūras un termiņus, kurus piemēro intervences produktu izņemšanai no krājumiem un pārvešanai no vienas dalībvalsts uz otru;

d) noteikumus par ikgadējo īstenošanas ziņojumu, kā arī par valsts pārtikas izplatīšanas programmu formātu;

e) sīki izstrādātus noteikumus, kurus piemēro 27. panta 7. punkta otrajā daļā paredzēto izmaksu atmaksai, tostarp maksimālo finansējumu un termiņus;

f) vienotus noteikumus saistībā ar uzaicinājumiem uz konkursu, tostarp nosacījumus, kurus piemēro pārtikas produktiem un to piegādei;

g) noteikumus par dalībvalstīm veicamajām administratīvajām un fiziskajām pārbaudēm;

h) vienotus noteikumus attiecībā uz maksājumu procedūrām un termiņiem un piemērojamos samazinājumus noteikumu neievērošanas gadījumā, grāmatvedības noteikumus un procedūras produktu pārvešanai no vienas dalībvalsts uz otru, tostarp uzdevumus, kas jāizpilda attiecīgajām valsts intervences aģentūrām;

i) vienotus nosacījumus 27. panta 9. punkta īstenošanai.";

2) regulas 184. pantu papildina ar šādu 9. punktu:

"9. vēlākais līdz 2014. gada 31. decembrim — Eiropas Parlamentam un Padomei par to, kā piemēro 27. pantā paredzēto pārtikas izplatīšanas shēmu Savienības vistrūcīgākajām personām, kā arī jebkādus attiecīgus priekšlikumus.";

3) regulas VII nodaļas I daļā iekļauj šādu 196.a un 196.b pantu:

"196.a pants

Deleģētie akti

1. Komisijai uz nenoteiktu laiku tiek piešķirtas pilnvaras pieņemt šajā regulā minētos deleģētos aktus.

Tiklīdz Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

2. Eiropas Parlaments vai Padome var jebkurā laikā atsaukt pilnvaru deleģēšanu, kas minēta 1. punktā.

Iestāde, kura ir uzsākusi iekšējo procedūru, lai pieņemtu lēmumu par to, vai atsaukt pilnvaru deleģēšanu, apņemas informēt pārējās iestādes un Komisiju pieņemamā termiņā pirms galīgā lēmuma pieņemšanas, norādot, kuras deleģētās pilnvaras varētu tikt atsauktas, kā arī atsaukšanas iespējamos iemeslus.

Ar atsaukšanas lēmumu tiek izbeigta minētajā lēmumā norādīto pilnvaru deleģēšana. Lēmums stājas spēkā nekavējoties vai vēlākā dienā, kas norādīta minētajā lēmumā. Tas neskar jau spēkā esošo deleģēto aktu spēkā esamību. To publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

3. Eiropas Parlaments un Padome var izteikt iebildumus pret deleģēto aktu divu mēnešu laikā no tā paziņošanas dienas. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes ierosinājuma minēto termiņu pagarina par vienu mēnesi.

Ja, minētajam termiņam beidzoties, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus pret deleģēto aktu, to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, un tas stājas spēkā minētajā aktā norādītajā dienā.

Deleģēto aktu publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, un tas stājas spēkā pirms minētā termiņa beigām, ja gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējusi Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus.

Ja Eiropas Parlaments vai Padome izsaka iebildumus pret deleģēto aktu, tas nestājas spēkā. Iestāde, kas izsaka iebildumus pret deleģēto aktu, izklāsta pamatojumu.

196.b pants

Īstenošanas akti

1. Attiecībā uz šajā regulā minēto Komisijas īstenošanas aktu pieņemšanu piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. [XXX/XXXX] [X] pantā paredzēto procedūru.

2. Komisijai palīdz Lauksaimniecības tirgu kopīgās organizācijas pārvaldības komiteja, kas izveidota ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1234/2007 195. pantu."

2. pants

Šī regula stājas spēkā septītajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

[…]

Eiropas Parlamenta vārdā — priekšsēdētājs	*Padomes vārdā — priekšsēdētājs*

FINANŠU PĀRSKATS

Fichefin/478963rev2 (FB/nh) 6.5.2011.1

DATUMS: 27/09/2011

1.	BUDŽETA POZĪCIJA 05 02 04 01	APROPRIĀCIJAS 500 milj. EUR B-2011 500 milj. EUR DB-2012

2. NOSAUKUMS

Grozītais priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) Nr. …/…, ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 1290/2005 un Padomes Regulu (EK) Nr. 1234/2007 attiecībā uz pārtikas izplatīšanu vistrūcīgākajām personām Savienībā

3. JURIDISKAIS PAMATS

Līguma par Eiropas Savienības darbību 42. pants, 43. panta 2. punkts un 175. panta 3. punkts.

4. MĒRĶI

Ierosinātās normas ir paredzētas, lai īstenotu jaunos noteikumus attiecībā uz pārtikas izplatīšanas shēmu vistrūcīgākajām personām Savienībā

5.	FINANSIĀLĀS SEKAS	12 MĒNEŠU PERIODS (miljoni EUR)	KĀRTĒJAIS FINANŠU GADS (miljoni EUR)	NĀKAMAIS FINANŠU GADS (miljoni EUR)
5.0	IZDEVUMI, - KO SEDZ NO ES BUDŽETA (KOMPENSĀCIJAS/ INTERVENCES PASĀKUMI) - VALSTS IESTĀDES - CITI	500	-	-
5.1	IEŅĒMUMI - ES PAŠU RESURSI (ATSKAITĪJUMI/MUITAS NODOKĻI) - VALSTS	-	-	-

		2010	2011	2012	2013
5.0.1	PAREDZĒTIE IZDEVUMI			500	500
5.1.1	PAREDZĒTIE IEŅĒMUMI	-	-	-	-

5.2 APRĒĶINA METODE

-

6.0	VAI PROJEKTU VAR FINANSĒT NO APROPRIĀCIJĀM, KAS IERAKSTĪTAS KĀRTĒJĀ BUDŽETA ATTIECĪGAJĀ NODAĻĀ?	~~JĀ~~ NĒ
6.1	VAI PROJEKTU VAR FINANSĒT, VEICOT KĀRTĒJĀ BUDŽETA STARPNODAĻU PĀRVEDUMUS	~~JĀ~~ NĒ
6.2	VAI BŪS VAJADZĪGS PAPILDU BUDŽETS?	~~JĀ~~ NĒ
6.3	VAI APROPRIĀCIJAS BŪS JĀIERAKSTA NĀKAMO GADU BUDŽETOS?	JĀ ~~NĒ~~

PIEZĪMES

Priekšlikumā ir iekļauta gada finansējuma maksimālā summa EUR 500 miljonu apmērā.